

Instytut Ogrodnictwa

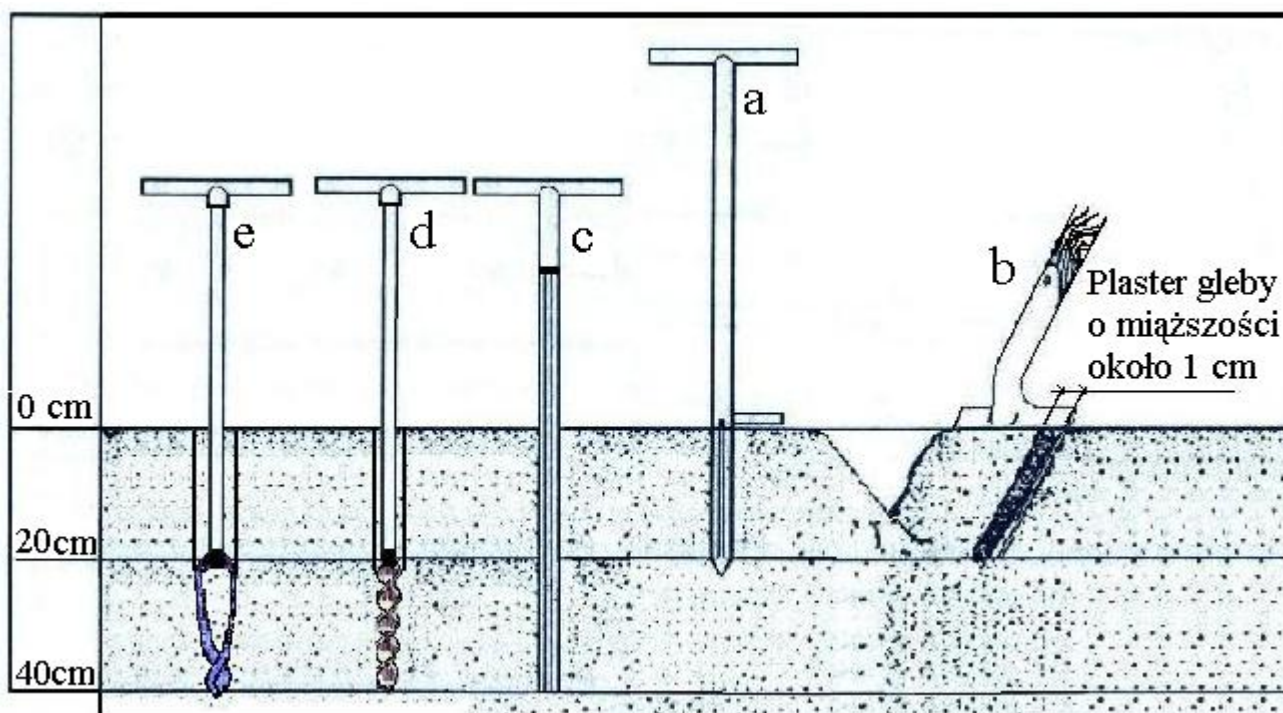
LABORATORIUM BADANIA JAKOŚCI PRODUKTÓW OGRODNICZYCH

Ogólne zasady pobierania i transportowania próbek gleby do analiz

Analiza chemiczna gleby jest najbardziej uniwersalną metodą pozwalającą na określenie zasobności gleby w składniki pokarmowe. Diagnostyka nawozowa pozwala na uniknięcie nawożenia składnikami mineralnymi, które są w wystarczającej ilości, oraz dostarczenie tylko tych, które są niezbędne do stworzenia optymalnych warunków odżywiania roślin. Bardzo ważną rolę w ocenie zasobności gleby odgrywa pobieranie próbek, ponieważ ma ono decydujący wpływ na jej wynik a w konsekwencji na zastosowane nawożenie. Dlatego też czynność pobierania próbek, należy wykonać starannie stosując się do poniżej opisanych zasad.

Do laboratorium dostarcza się próbki mieszane, które składają się z próbek pierwotnych.

1. Sposoby pobierania próbek pierwotnych gleby z warstwy ornej i podornej

Rys.1 Narzędzia do pobierania próbek gleby

a- laska glebowa Egnera
b- szpadel

c- laska glebowa żłobakowa
d- laska glebowa spiralna
e- laska glebowa Edelmana

Pobieranie próbek szpadlem: wykopać dołek na głębokość 20cm i z profilu odkroić plaster gleby, tak jak przedstawiono to na rys. 1. Tak pobraną próbkę pierwotną umieścić w wiadrze oznakowanym warstwa orna, następnie powiększyć dołek do głębokości 40cm i z profilu 20-40cm pobrać plaster gleby, próbkę umieścić w wiaderku oznaczonym warstwa podorna.

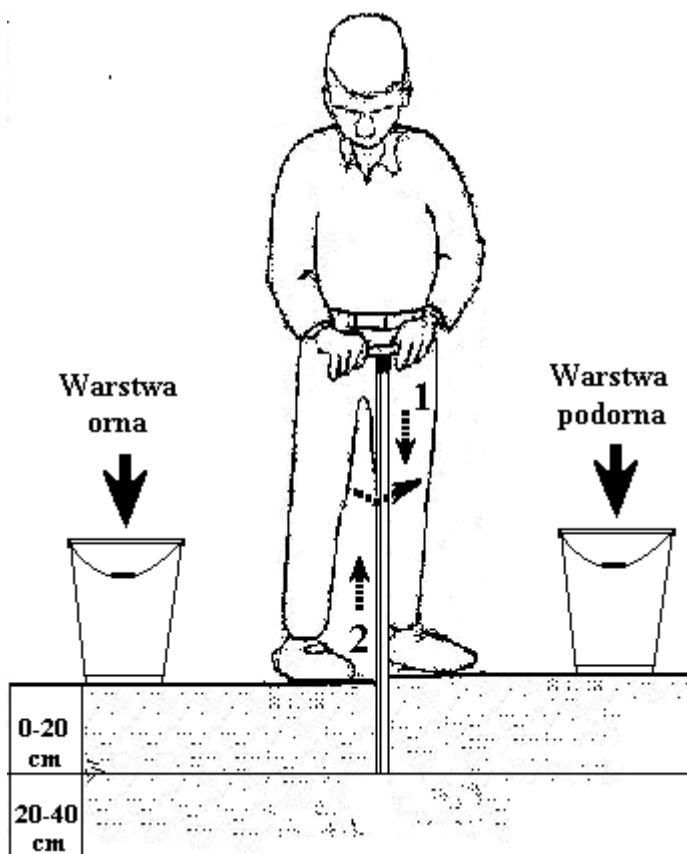
Pobieranie próbek laską Egnera: wbić laskę Egnera w glebę po wystający element, obrócić i wyciągnąć, glebę znajdującą się w rowku laski umieścić w wiadrze oznakowanym warstwa orna, następnie wykopać dołek szpadłem na głębokość 40cm, oczyścić dołek z wierzchniej ziemi, która się osypała i ponownie pobrać próbkę laską umieścić próbkę w wiaderku oznakowanym warstwa podorna.

Pobieranie próbek laską żłobakową rys. 2: wbić laskę w glebę na głębokość 20cm obrócić i wyciągnąć, glebę znajdującą się w rowku laski umieścić w wiadrze oznakowanym warstwa orna, ponownie wbić laskę lecz na głębokość 40cm obrócić i wyciągnąć próbkę umieścić w wiaderku oznakowanym warstwa podorna.

Pobieranie próbek laską spiralną i Edelmana: obracać laskę wbijając ją w glebę na głębokość 20cm następnie wyciągnąć, glebę znajdującą się w rowku laski umieścić w wiadrze oznakowanym warstwa orna, ponownie powtórzyć czynność lecz do głębokość 40cm i wyciągnąć, próbkę umieścić w wiaderku oznakowanym warstwa podorna.

Nie zaleca się pobierania próbek bezpośrednio:

- po zastosowanym nawożeniu,
- po obfitych opadach, deszczowaniu lub podlewaniu,
- w pobliżu zabudowań, dróg, zagłębień terenu, miejsc po stertach lub kopcach.

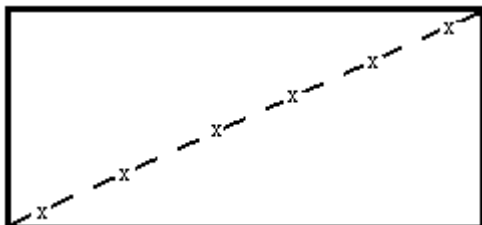

Rys.2 Pobieranie próbek gleby laską glebową żłobakową

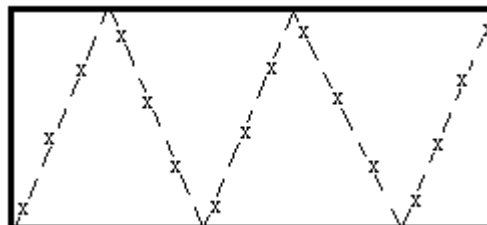
2. Rozmieszczenie punktów pobierania próbek pierwotnych

Punkty pobierania próbek pierwotnych należy wyznaczyć losowo możliwie w równych odstępach od siebie w zależności od kształtu pola, plantacji jednym z następujących sposobów:

Po przekątnej powierzchni pola

Zakosami wzdłuż powierzchni pola

x – oznacz punkt pobrania próbek pierwotnych

Próbki gleby z sadów, plantacji zaleca się pobierać z rzędów roślin wyznaczając ich pobranie jednym z powyżej opisanych sposobów.

3. Liczba i masa próbek dostarczanych do laboratorium

Jeżeli pole, kwatery jest jednolite pod względem rodzaju gleby, ukształtowania terenu, uprawianej rośliny i nawożenia, zaleca się dla powierzchni do 2ha pobrać jedną próbę mieszaną oddzielnie z warstwy ornej i oddzielnie z podglebia, każdą z nich o masie od 0.5 do 1.0 kg.

Próbka mieszana składa się z 10÷20 zbliżonych pod względem objętości próbek pierwotnych pobranych z tej samej warstwy dla powierzchni ≤ 2 ha.

Do prawidłowej oceny zasobności gleby pod sad potrzebne są próbki mieszane oddzielnie z warstwy ornej i oddzielnie z podornej.

4. Pakowanie i oznakowanie próbek dostarczanych do laboratorium.

Zaleca się aby próbki gleby pakowane były w torebki z folii. Na torebce umieszcza się metryczkę z czytelnie wypisanymi następującymi danymi:

- imię i nazwisko,
- oznaczenie warstwy z której pobrano próbki pierwotne,
- nazwa miejsca z którego pobrano próbki pierwotne,
- datę pobrania próbki.

Metryczki nie powinno wkładać się do torebki z glebą.

5. Transport próbek do laboratorium.

Wszystkie próbki mieszane przeznaczone do analiz powinny być dostarczone do laboratorium w możliwie najkrótszym czasie od ich pobrania. Opakowania oraz środki transportu powinny być czyste, a w szczególności takie, których nie używano do opakowań i transportu środków chemicznych. Próbki można przewozić wszystkimi środkami komunikacji umożliwiającymi zachowanie niezmienności ich składu podczas transportu.